

Miljömålsberedningens förslag

**- kommentarer av Anders
Wijkman vid möte i ABF-huset,
lördagen 3 september, 2016**

Miljömålsberedningens uppdrag

- Föreslå klimatpolitiskt ramverk som reglerar mål och uppföljning;
- Konkretisering av nettonoll-visionen till 2050.
- Föreslå en strategi med etappmål, styrmedel och åtgärder för en samlad och långsiktig klimatpolitik.
- Föreslå en samlad luftvårdsstrategi.

16 månader av intensivt arbete:

- **Två betänkanden – ett i mars och ett i juni**
  - **Beredningens syfte; Innebär att vissa frågor ej fått det utrymme de förtjänar**
- **I stort sett enigt**
- **Tydlig signal till alla aktörer om vilken inriktning politiken kommer att ha**
- **Vi är tidigt ute och ger Parisavtalet innehåll**

The accord goes further than the world could have expected a year ago but not as far as it needs to

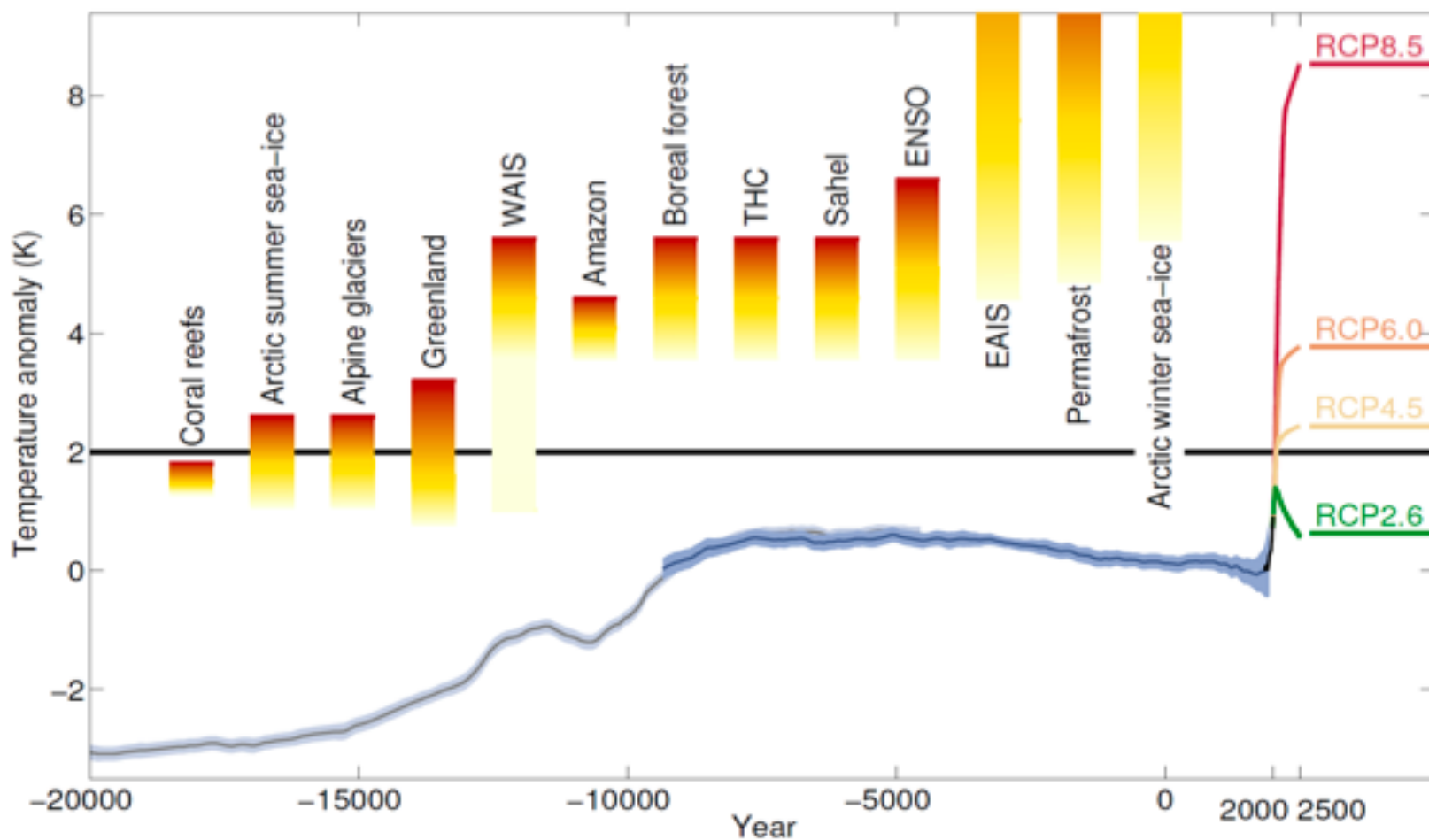
Allmänna förutsättningar

- **Parisavtalet – som dock innehåller stora svagheter**
- **Förutsättning: Världen ställer om**
- **Stora förändringar och många frågetecken**
- **Behovet av flexibilitet stort**
- **Energikommissionens arbete**
- **Korta utredningstiden = förslagen på övergripande nivå + vissa frågor lämnade utanför**

Parisavtalets + och -

- **Ambitiöst på papperet – få beslut om HUR?**
- **INDC´s klarar vare sig 1,5 grad eller 2 grader – snarare 3 grader eller mer**
- **Med nuvarande ambitioner är 70% av kolbudgeten slut 2030**
- **Förutsätter stora s k negativa utsläpp**
- **Hänger på att Trump ej blir president**
- **Hänger på att länder går före**
- **Hänger på fortsatt teknikutveckling**

Tipping Points Related to 2°C-Guardrail

“ Wind farms are a disaster for the environment. They kill the birds. They are very expensive in terms of energy. They're made in China. ”

*Donald Trump
Presidential Candidate*

Picture: Michael Nagle/Bloomberg

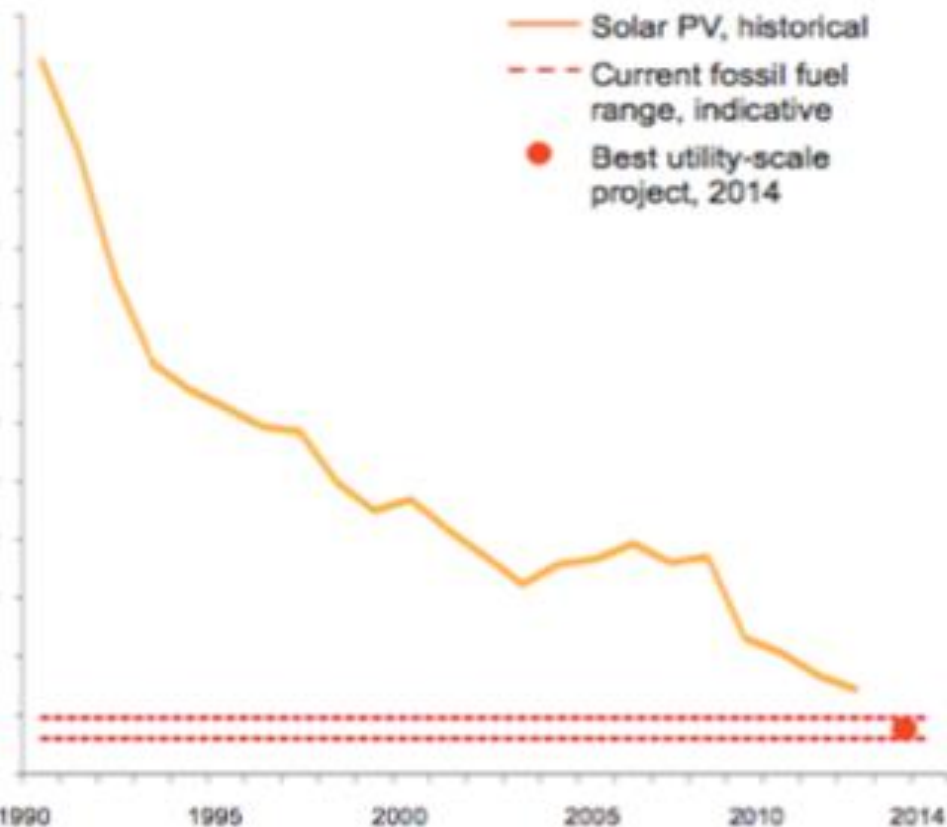

Optimismen stor efter Paris men.....

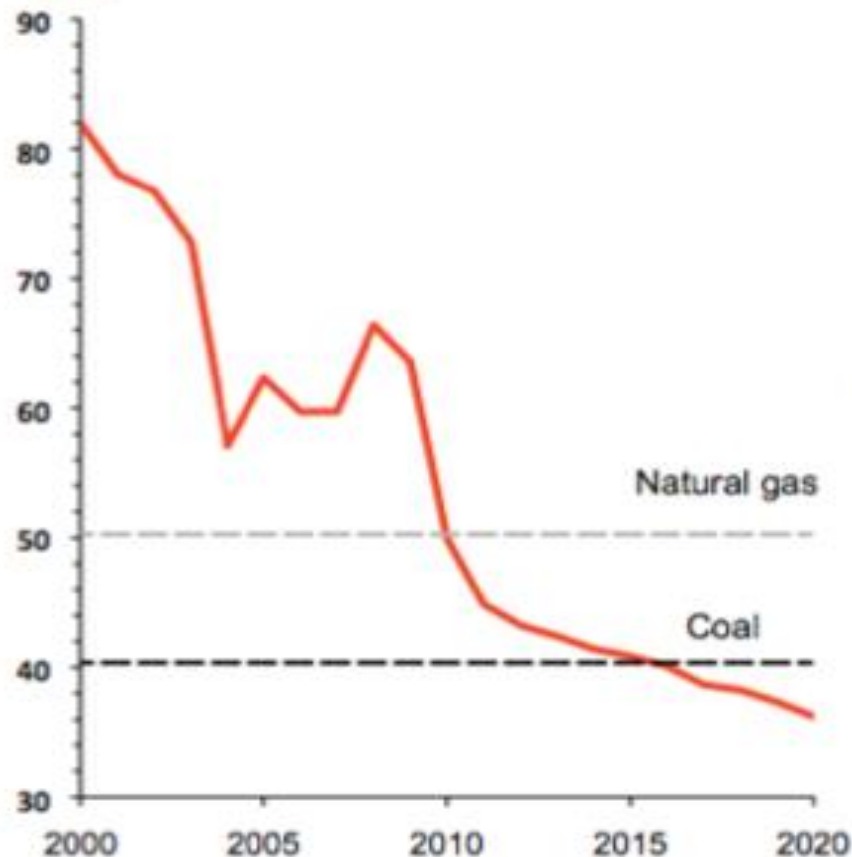
- Investeringarna i förnybar elproduktion ökar
- många elproducenter går på knäna
- Kolanvändningen minskar i många länder
- Många städer och företag går före
- Snabb teknikutveckling
- Men låga oljepriser
- Oroligt i världen = klimatfrågan hamnar i bakgrunden
- Se på EU – som tvekar om HUR gå vidare

The costs of solar and wind energy are coming down

Solar power costs over time
USD/MWh

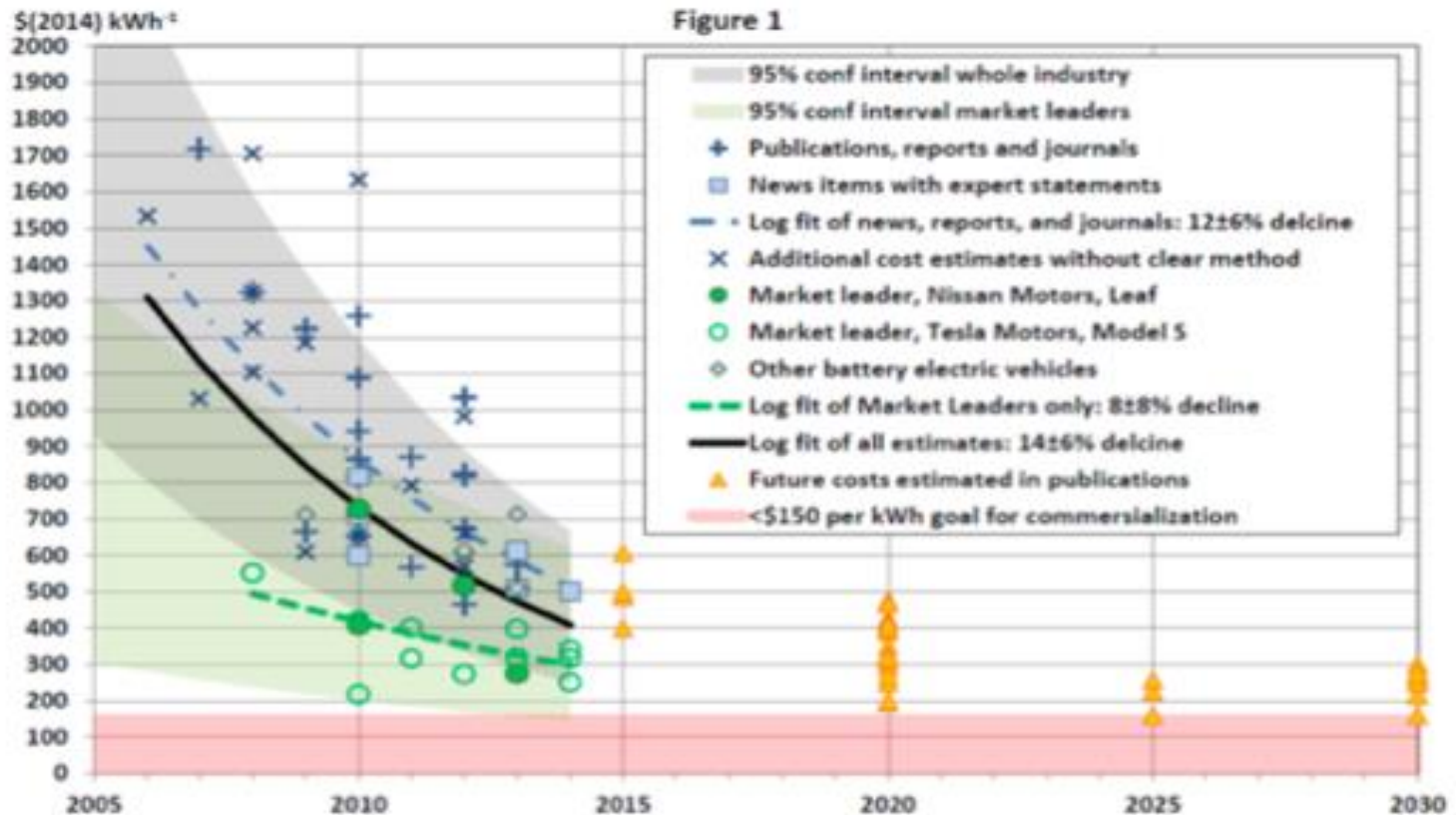

Wind power costs over time
USD/MWh

Assuming coal price of 70 USD/tonne and gas price of 10 USD/MWh. Assuming a 35% capacity factor for wind power i.e. 35% utilisation, and a 15% capacity factor for solar power

Rapidly falling costs of electric vehicle batteries

Björn Nykvist and Måns Nilsson, 2015: 'Rapidly falling costs of battery packs for electric vehicles'. *Nature Climate Change*, in press

iPhone 6
10 million phones
\$3.5 billion

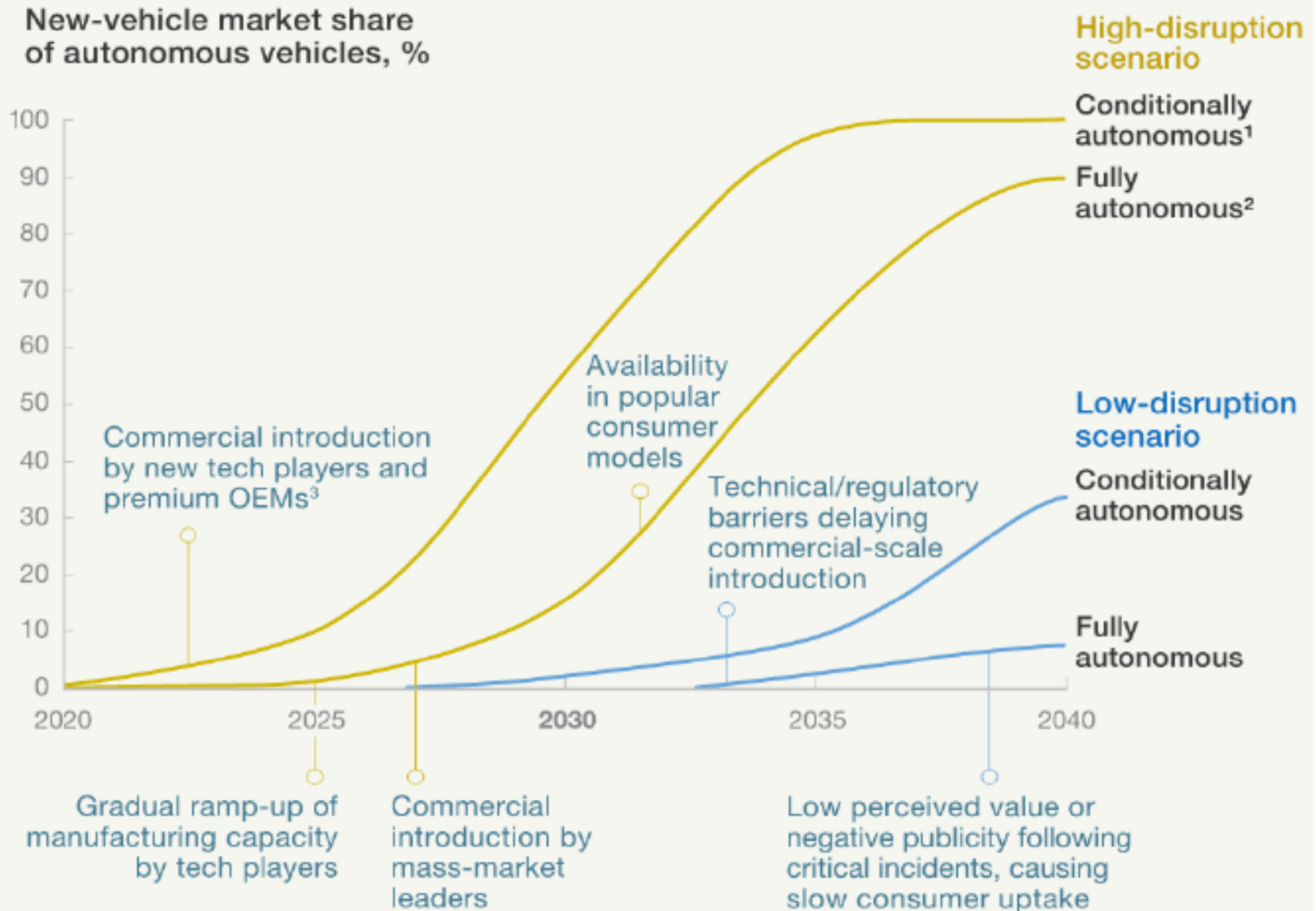
276,000 orders
\$11.6 billion

Star Wars Force Awake
1st Weekend box-office
\$0.5 billion

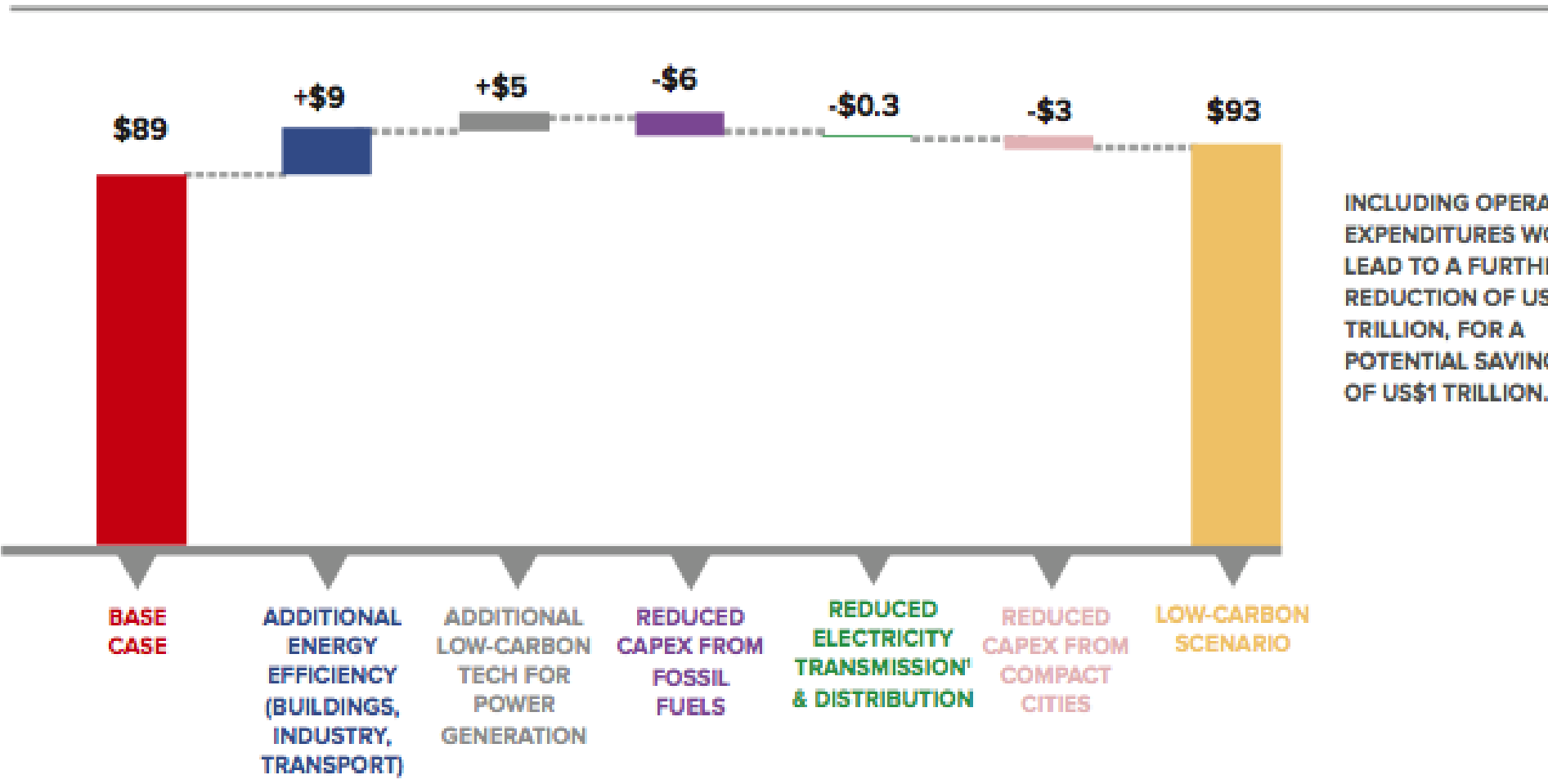
Figur: Autonomafordonsomandel av nybilsförsäljningen – Scenarier 2020-2040

INFRASTRUCTURE: Investment needs in a low-carbon scenario are comparable to under business-as-usual

GLOBAL INVESTMENT REQUIREMENTS; 2015 TO 2030, US\$ TRILLION, CONSTANT 2010 DOLLARS

Indicative figures only
High rates of uncertainty

Source: OECD (2006, 2012), IEA ETP (2012), modelling by Climate Policy Initiative (CPI) for New Climate Economy, and New Climate Economy analysis.

Michael Green's Vision: A skyscraper – 30-storey - made out of wood

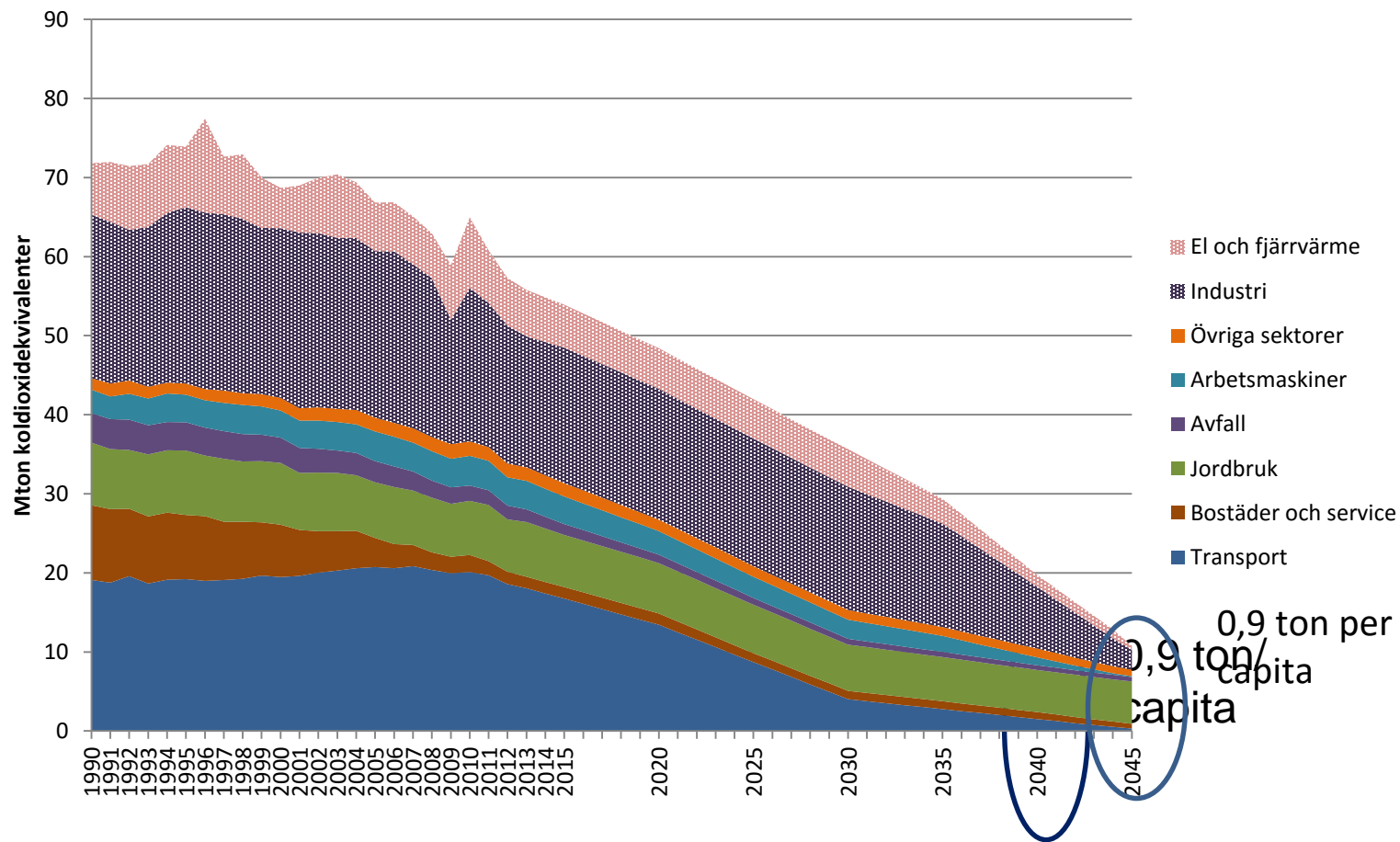

Förslag i delbetänkandet i mars

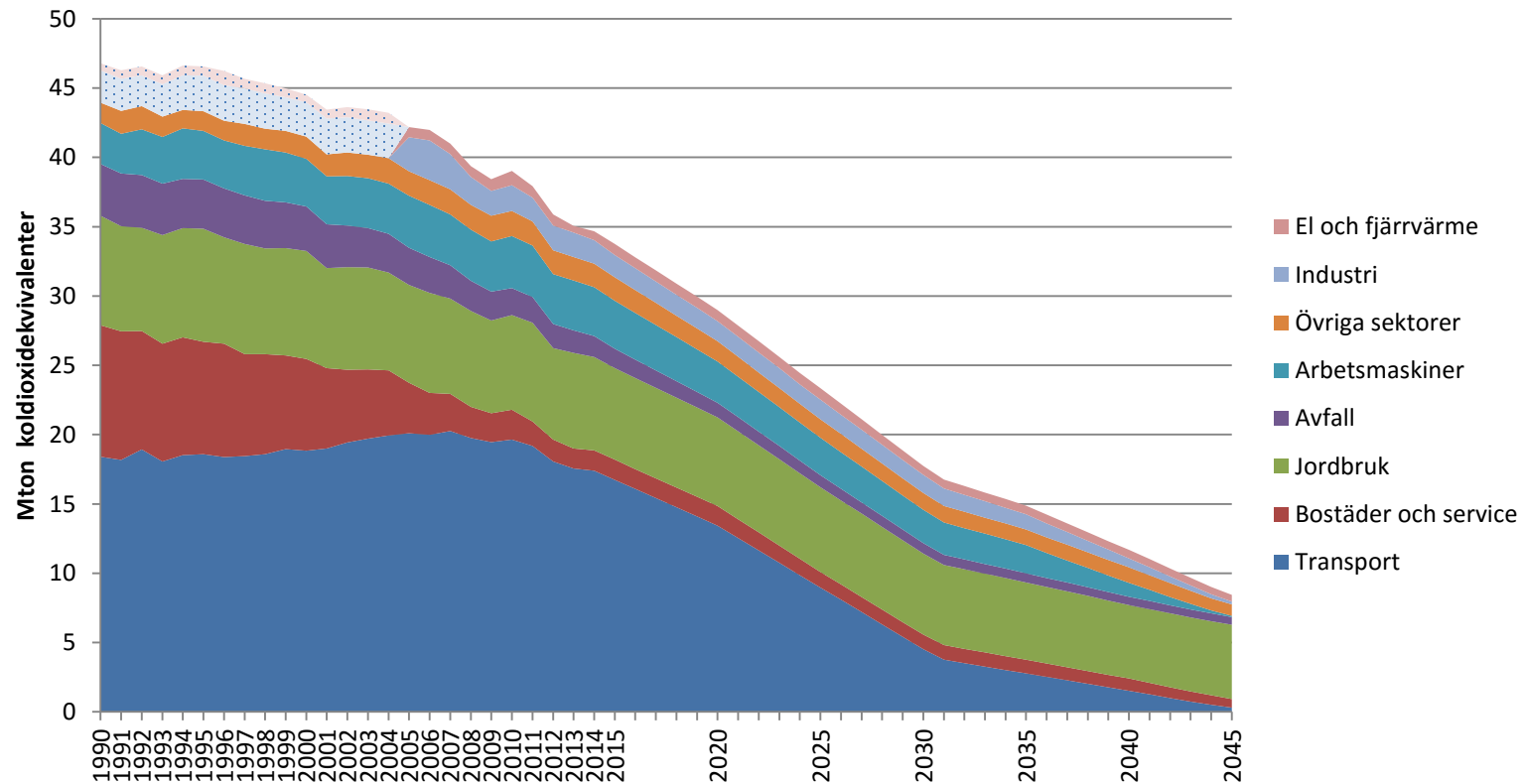
- **Klimatlag**
- **Årliga uppföljningar och handlingsplaner vart fjärde år**
- **Klimatpolitiskt råd**
- **Nettonollutsläpp till 2045 – varav minst 85 % minskning av våra territoriella utsläpp**

Klimatmål till 2045 och en möjlig utsläppsbana

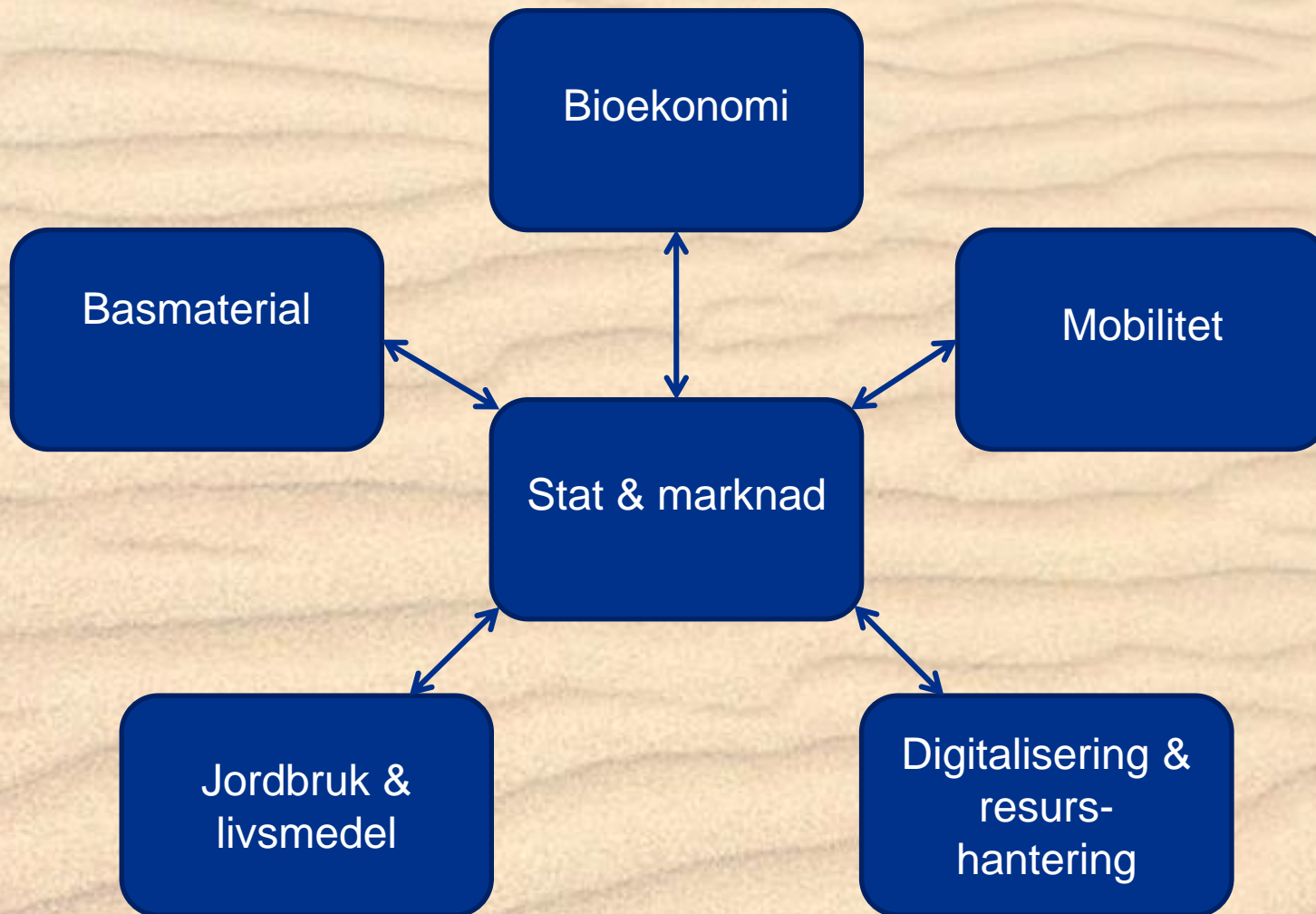

Möjlig utsläppsbana för de utsläpp som inte omfattas av EU:s handelssystem

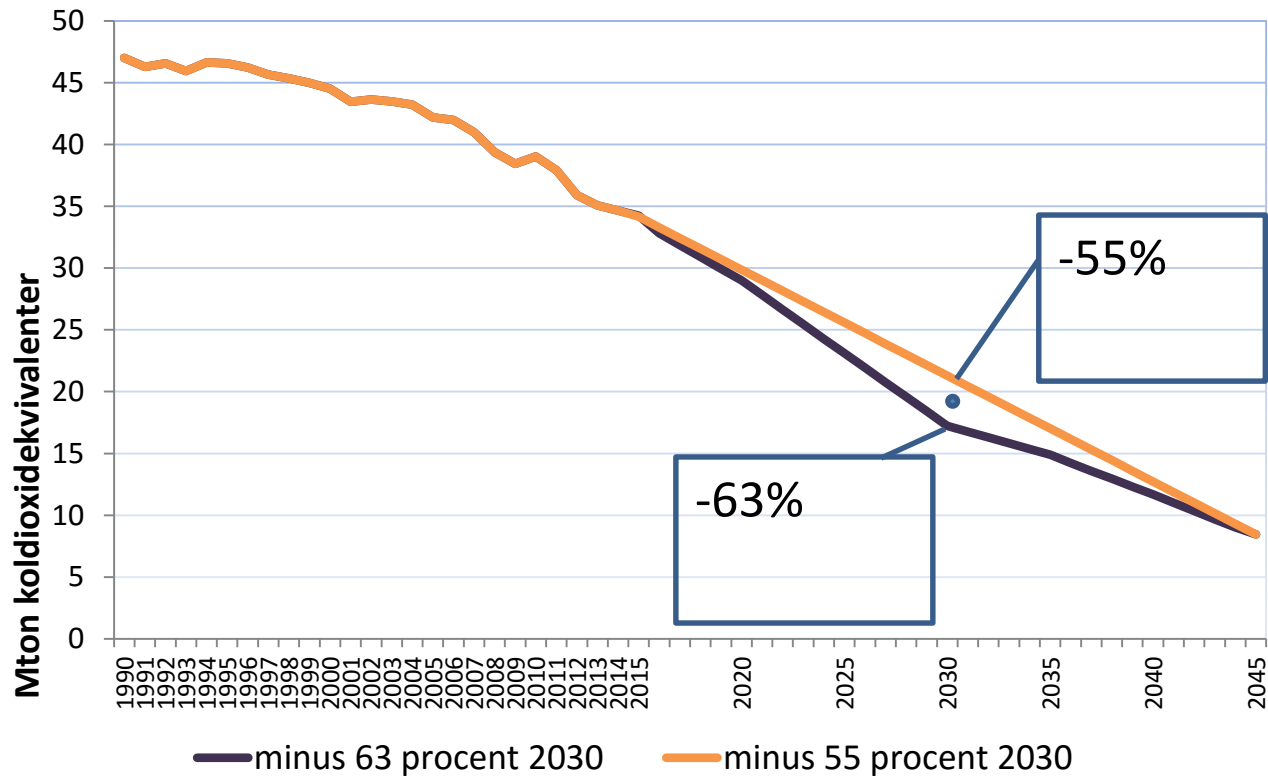
Förutsättningar inför slutbetänkandet

- **Målet går längre än något annat land**
- **Måste följas upp med skarpa styrmedel och etappmål**
- **Åtgärder i alla delar av samhället**
- **Särskilt fokus på transporter, jordbruk och processindustrin.**
- **Omfattande investeringar för att ställa om**
- **Ny teknik förutsätts underlätta – typ digitaliseringen, bio, nano, nya produkter fr skogen, ny processteknik, ny energiteknik etc**
- **Sverige måste agera starkt på EU-nivå**

Etappmål 2030: - 63%, med flex (8%)

Etappmål 2040: - 75%, med flex (2%)

Viktiga utgångspunkter och prioriteringar

- **Prissättning av utsläpp av växthusgaser**
- **Klimatfrågan integreras i alla politikområden**
- **Näringspolitiken (mål + innovationer mm)**
- **Värna klimatsmart export**
- **Satsa på Biobaserad ekonomi**
- **Handslag med processindustrin**
- **Energi- och materialhanteringen effektiviseras – ”Cirkulär ekonomi” - ; avfallsförbränning fasas ut**
- **Stärk kommunernas och regionernas klimatarbete**

Handlande sektorn regleras via ETS

- **Sverige måste verka för skärpning av reglerna**
- ***Men ETS räcker inte***
- **Kompletterande, stödjande styrmedel för främst processindustrin:
Samverkan mellan staten och industrin för att bidra till teknikutveckling (CCS + tex reduktion av CO2 med vätgas)**
- **Jämför med stora projekt/omställningar tidigare i historien**

Ett utsläppsmål för inrikes transporter

- **Utsläppen minska minst 70 procent till 2030 (jfr med 2010)**
- **Centralt för att nå etappmålet till 2030**
- **Omfattar alla inrikes transportslag (utom flyget)**

Transportsektorns utveckling är särskilt viktig för att etappmålen ska kunna nås

Använd CO2-beskattningen proaktivt (bonus-malus, reseavdrag mm)

Därutöver tre huvudsakliga åtgärdsområden

- Biodrivmedel (drop in) + eldrift
- Energieffektivare fordon (EU-nivå + marknaden)
- Transporteffektivt samhälle/Samhällsplaneringen

Biodrivmedel

- **Långsiktigt stabila villkor för biodrivmedel måste snabbt tas fram**
- **Förutsätter starkt svenskt agerande på EU-nivå**
- **Inför ett kvot- eller reduktionspliktsystem, helst i kombination med CO2-skatt**
- **Försäljningen av höginblandade biodrivmedel måste säkras (också samband med EU-politiken)**

Transporteffektivt samhälle

- **Gång-, cykel- och kollektivtrafik normgivande i större tätort**
- **Förändra transportbehovet + effektivare användning av infrastruktur**
- **För över gods t järnväg o sjötransport**
- **Handlingsplan för att utnyttja digitaliseringen**
- **Se över reseavdragssystemet**
- **Stadsmiljöavtal för hållbart samhällsbyggande**
- **Kommuner ökad beslutsrätt; indikatorer f benchmarking**
- **Bättre rådgivning fr myndigheterna**

Bostäder och lokaler

- **Klimatfrågan hög prioritet vid byggandet av nya bostäder**
- **LCA vid all ny- och tillbyggnad av byggnader och anläggningsarbeten**
- **Energiprestanda för byggnader bör vara en byggnads *använda energi* – ej köpta energi**
- **Energieffektivisera miljonprogrammet**
- **Nationellt kunskapscentrum för energieffektivt byggande och förvaltning, livscykelanalys samt förnybar energi.**
- **Utvärdera effekten av förbudet i plan- och bygglagen för kommuner att ställa särkrav.**

Jordbruk

- **Utsläppen från livsmedelsproduktion – och konsumtion minska.**
- **Hållbara produktionssystem - inklusive vattenbruk – prioriteras inom FoU**
- **Ökad effektivitet i kväveanvändningen**
- **Biobränslen ersätter fossila**
- **FoU om hur öka kolsänkan?**
- **Jordbruksstödet prio åt klimatinsatser**
- **Underlätta konsumtion av livsmedel med lägre klimatpåverkan.**
- **Köttkonsumtionen minska; det kött vi äter bör med fördel vara svenskproducerat**

- **OBS att Sverige måste ha beredskap för ökad produktion av livsmedel**

En strategi för svensk luftvårdspolitik

- **Syfte: bidra till att nå de luftrelaterade miljö kvalitetsmålen + klara våra internationella åtaganden.**
- **Betydande synergier mellan klimat och luftvårdsstrategierna**
- **Samhällets kostnader idag 30-42 mdr sek för dålig luft**
- **Risk för böter till EU för dålig implementering av EU-direktiv**

Flexibilitet inbyggd:

- Viktig av kostnadseffektivitetsskäl men också p g a stora osäkerheter om framtiden
- Årlig rapportering till Riksdagen
- Handlingsplaner vart fjärde år
- Etappmål 2030 o 2040 med flexibilitet
- Nettonoll-målet 2045 innehåller flexibilitet
- EU-processen
- Regelbundna möten inom FN-konventionen

Sammanfattning:

- **Goda förutsättningar ställa om**
- **Vattenkraften, skogen, goda vindlägen, FoU, CO2-fritt elsystem, proaktiva företag o kommuner mm**
- **Se möjligheterna, snarare än ”bördorna”**
- **Samhällsekonomiska konsekvenserna svåra beräkna; BNP 2030 kan vara 0,2 – 1,5 % lägre m våra förslag**
- **Många förslag tas vidare för detaljerad analys, samverkansprocesser och förslag, såsom**
  - **biobaserad ekonomi,**
  - **basmaterial,**
  - **jordbruket, materialanvändningen (cirkulär ekonomi), finansmarknaden, beteendefrågor, digitaliseringen, konsumtionen**